

Asia: VN/14657/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitos mahdollisuudesta antaa lausunto ko. lakiesitykseen

Esityksen tavoitteena on, että vähemmän kuin kolme vuotta Suomessa asuneet pienten lasten vanhemmat valitsisivat lapsen hoitomuodoksi nykyistä useammin varhaiskasvatukseen osallistumisen. Tavoitteet vieraskielisten lasten varhaiskasvatusasteen nostamisesta ja kotivanhempien kotoutumis- ja työllisyyspalveluiden piiriin saattamisesta ovat lähtökohtaisesti myönteisiä ja kannatettavia. Lakimuutos rasittaisi kuntien taloustilannetta, koska uudistus vaikuttasi niin, että ainakin osa pienten lasten vanhemmista lähtisi työnhakijoiksi ja tarvitsisi lapsille varhaiskasvatusta. Heillä ei todennäköisesti olisi riittävää kielitaitoa työllistyä nopeasti. He tarvitsisivat nykyistä enemmän muita palveluita työllistymisensä helpottamiseksi. Kaupungin tulisi varhaiskasvatuksen lisäksi järjestää enemmän muun muassa kotoutumiskoulutusta ja täydentävää kielikoulutusta.

Porin kaupunki pitää ehdotetun lakimuutoksen tavoitteita perusteltuina ja kannatettavina sekä Porin uuden strategian tavoitteita tukevinä, vaikka lakimuutoksen kaikkia seurauksia onkin vaikea arvioida. Ehdotetun lakimuutoksen tärkeänä tavoitteena on, että maahan muuttavat lapset saadaan varhaiskasvatukseen ja huoltajat työvoiman piiriin.

Lakiesityksen tavoitteet, kuten kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen, ovat kannatettavia. Esitys ei kuitenkaan ota riittävästi huomioon tiedossa olevia esteitä, joita erityisesti maahan muuttaneet naiset kohtaavat töitä etsiessään. Heillä ei ole tarvittavaa kielitaitoa, edelleen on syrjintää, perheissä yleensä nainen vastaa lasten hoidosta ja kulttuureissa on erilaisia tapoja ja normeja kuin Suomessa.

Perheet ovat kovin erilaisia ja osa vanhemmista jäisi todennäköisesti edelleen kotiin. Vanhemmille tulisi kuitenkin vahvasti korostaa, että varhaiskasvatus on lapsen oikeus.

Porissa alle kouluikäisten lasten kokonaismäärä on jo useamman vuoden laskenut. Varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevien lasten määrä on pysynyt lähes samana palveluihin osallistumisasteen kasvaessa. Porissa on runsasta kansainvälistä koulutusta ja opiskelijat muuttavat kaupunkiin usein koko perheen voimin, joten kouluihin ja päiväkoteihin tulee myös tätä kautta uusia vieraskielisiä lapsia.

Mahdollisen lakimuutoksen myötä lisääntyvät varhaiskasvatukseen tulevat lapset voidaan todennäköisesti hoitaa nykyisellä henkilöstöllä ja tiloilla. Ilman heidän aiheuttamaansa lisäystä, henkilöstömäärä tulisi jonkin verran laskemaan ja osasta tiloja luovutettiin. Lapsimäärän mahdollista kasvua on vaikea arvioida, koska osa vieraskielisistä vanhemmista vaihtavat asuinkuntaa nopeastikin, muutto suuntautuu yleensä Poria isompiin kaupunkeihin tai ulkomaille.

Porissa vieraskielisten lasten määrä on vuosi vuodelta kasvanut, vaikka se on edelleen vaatimaton moneen muuhun isoon kaupunkiin verrattuna. Porissa on satsattu kieli- ja kulttuuriopettajien määrän kasvattamiseen ja sitä kautta erityisesti päiväkotipolun aloitukseen. Porissa yhtenä kaupungin varhaiskasvatuksen tavoitteena onkin kieli- ja kulttuuritietoisuuden lisääminen koko henkilöstölle.

Nyt lausunnolla oleva esitys vaatii jatkotarkastelua. Tarkastelussa tulisi pohtia muun muassa avoimen varhaiskasvatuksen ja kerhotoiminnan vahvistamista. Monelle alle 3-vuotiaalle lapselle jo muutama päivä viikossa kerhossa toisi valmiuksia siirtyä myöhemmin kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen. Samalla edistettäisiin lasten suomen kielen oppimista ja osallistumista yhteiskuntaan. Myös vanhemmille voisi olla lapsen kanssa yhteisiä perhekerhoja. Tällöin vanhemmille maksettaisiin vielä kotihoidon tukea

Muutoksen aikataulu on haastavat. Talousarvio vuodelle 2026 on jo lähes hyväksytty. Kunnat saisivat enemmän aikaa selvittää lain vaatimia taloudellisia muutoksia toimintaansa, jos laki tulisi voimaan vasta 1.1.2027 alkaen.

Ritva Välimäki

Porin varhaiskasvatusyksikön päällikkö

Välimäki Ritva

Porin kaupunki sivistystoimiala - Varhaiskasvatusyksikkö